

1522 - Statistični urad Republike Slovenije

Poslanstvo predlagatelja finančnega načrta

Poslanstvo Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju SURS) kot strokovne samostojne vladne službe je zagotavljanje kakovostnih podatkov o stanjih in gibanjih na ekonomskem, demografskem in socialnem področju ter na področju okolja in naravnih virov. Pri tem je dolžen upoštevati načela statistične zaupnosti. Z doslednim spoštovanjem statistične zaupnosti gradi zaupanje dajalcev in uporabnikov podatkov ter krepi strokovno neodvisnost.

SURS in pooblaščen izvajalci državne statistike uporabljajo sodobne statistične metode izvajanja statističnih raziskovanj in izkazovanju statističnih rezultatov. Pri postavljanju letnih in večletnih delovnih načrtov so upoštevane tako domače kot EU in druge mednarodne potrebe in zahteve. Sodobna statistična zakonodaja krepi institucionalno in profesionalno neodvisnost ter s tem povečuje zaupanje v državno statistiko doma in mednarodno.

Poleg tega, SURS zagotavlja izpolnjevanje mednarodnih obveznosti pri posredovanju in izmenjavi statističnih podatkov z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami.

Vizija državne statistike je družba, v kateri državljani, podjetja in država pri sprejemanju odločitev uporabljajo verodostojne informacije.

Državna statistika deluje in odloča v skladu s svojimi temeljnimi vrednotami:

- uporabnikom zagotavlja vrhunsko storitev,
- spoštuje dajalce podatkov,
- ščiti statistično zaupnost,
- ravna strokovno neodvisno in nepristransko,
- razpoložljive vire uporablja gospodarno.

Obrazložitev predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2023

Delovanje predlagatelja finančnega načrta prispeva k doseganju ciljev naslednjih podprogramov, programov in politik:

- 02 - EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA
 - 0202 - Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi
 - 020201 - Statistična raziskovanja

Proračunski uporabniki znotraj predlagatelja finančnega načrta:

- 1522 - Statistični urad Republike Slovenije

Proračunski uporabniki ter njihovi neposredni učinki

Oris proračunskega uporabnika

SURS kot strokovna samostojna vladna služba opravlja temeljne naloge pri izvajanju dejavnosti državne statistike - organom in organizacijam javne uprave, gospodarstvu in javnosti zagotavlja podatke o stanju in gibanjih na ekonomskem, demografskem in socialnem področju in na področju okolja in naravnih virov. SURS uresničuje srednjeročni in letni program statističnih raziskovanj in opravlja razvojne naloge državne statistike. Poleg tega pa zagotavlja izpolnjevanje mednarodnih obveznosti pri posredovanju in izmenjavi statističnih podatkov z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami.

02 - EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA

0202 - Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi

020201 - Statistična raziskovanja

Opis podprograma

Vodenje in izvajanje statističnih storitev na ravni države. Statistični urad Republike Slovenije skupaj s pooblaščenimi izvajalci programa statističnih raziskovanj izvaja naloge državne statistike tako, da so izpolnjene vse nacionalne in mednarodne zahteve.

Pravne in druge podlage:

Delovanje slovenske državne statistike določa Zakon o državni statistiki (v nadaljevanju ZDSt). Skladno s tem zakonom je državna statistika strokovno neodvisna dejavnost izvajanja programa statističnih raziskovanj. Izvaja se po načelih nevtralnosti, objektivnosti, strokovne neodvisnosti, racionalnosti, statistične zaupnosti in preglednosti.

ZDSt v 23. členu nalaga Statističnemu uradu Republike Slovenije (v nadaljevanju SURS), da skupaj s pooblaščenimi izvajalci dejavnosti državne statistike pripravlja programe statističnih raziskovanj, srednjeročne in letne. Srednjeročni programi določajo ustrezno pokrivanje nacionalnih in mednarodnih politik ter prednostne naloge, pristope, glavna področja in cilje dejavnosti državne statistike, letni programi pa podajajo podroben pregled vseh statističnih raziskovanj z navedbo vseh temeljnih sestavin vsakega načrtovanega statističnega raziskovanja. Vsak program je po sprejetju objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije. Slovenska državna statistika je del evropskega statističnega sistema, zato na njeno delovanje vpliva tudi Uredba o evropski statistiki. Za posamezna statistična področja pa velja področna statistična zakonodaja EU.

Slovenska državna statistika:

Slovensko državno statistiko tvorijo Statistični urad Republike Slovenije in pooblaščenji izvajalci dejavnosti državne statistike. V obdobju, za katero velja Srednjeročni program 2018–2022, sta pooblaščenji izvajalca dejavnosti državne statistike Banka Slovenije in Nacionalni inštitut za javno zdravje; prva je pooblaščenja za izvajanje državne statistike na področjih statistike ekonomskih odnosov s tujino, finančnega posredništva in nacionalnih računov, drugi pa na področju statistike zdravja. Omenjene institucije urejajo medsebojne odnose in si natančno določajo naloge z medsebojnimi dogovori in letnim programom statističnih raziskovanj.

Institucije, ki tvorijo slovensko državno statistiko, delujejo tudi skladno s profesionalnimi standardi, določenimi v Temeljnih načelih uradne statistike Združenih narodov, v Kodeksu ravnanja evropske statistike ter v Javni zavezi Evropskega sistema centralnih bank o evropski statistiki. Poleg teh se upošteva tudi druge najboljše mednarodne statistične standarde.

Delovanje državne statistike spremlja Statistični svet Republike Slovenije, strokovno metodološko posvetovalno telo za strateška in razvojna vprašanja državne statistike. Posamezna področja državne statistike pa spremljajo statistični sosveti. Člani Statističnega sveta in statističnih sosvetov so predstavniki najpomembnejših uporabnikov statističnih podatkov in predstavniki dajalcev podatkov.

Delovanje slovenske državne statistike v evropskem statističnem sistemu in drugo mednarodno sodelovanje:

SURS in pooblaščenji izvajalci dejavno sodelujejo v različnih evropskih organih in ustanovah. Najbolj dejavno je njihovo sodelovanje z Eurostatom, statističnim uradom Evropske unije, in v Evropskem statističnem sistemu (v nadaljevanju ESS). SURS in pooblaščenji izvajalci sodelujejo tudi v različnih statističnih organih in delovnih telesih mednarodnih organizacij: v OECD-ju (v Direktoratu za statistiko, v Direktoratu za zaposlovanje, delo in socialne zadeve in v različnih agencijah), v OZN – v Konferenci evropskih statistikov (organizirana pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo), v Statistični komisiji in različnih specializiranih agencijah, v programih in skladih Združenih narodov; dejavno delujejo tudi v različnih mednarodnih strokovnih združenjih s področja statistike, na primer v Mednarodnem statističnem inštitutu (ISI) in njegovi sekciji Mednarodno združenje za uradne statistike (IAOS), ter v znanstvenoraziskovalnih ustanovah.

SURS in pooblaščenji izvajalci so dejavni tudi na področju mednarodnega dvostranskega sodelovanja in mednarodnega razvojnega sodelovanja z namenom razvoja in krepitve statističnih sistemov, doseganja napredka v kakovosti statističnih metodologij in raziskovanj ter promocije statistike.

Poleg ESS obstaja na evropski ravni tudi Evropski sistem centralnih bank (ESCB), katerega članica je Banka Slovenije. Za učinkovito delovanje obeh sistemov je podpisan dogovor o sodelovanju na področju ekonomskih in finančnih statistik med Generalnim direktoratom za statistiko v Evropski centralni banki (ECB) in Eurostatom. Na nacionalni ravni ima podobno vlogo Dogovor o sodelovanju na področju makroekonomskih in finančnih statistik med SURS-om, Banko Slovenije in Ministrstvom za finance.

1522-11-0003 - Statistična raziskovanja

Opis ukrepa

Izvajanje naslednjih strokovnih nalog: a) izvajanje rednih in razvojnih nalog državne statistike ter analiziranje statističnih podatkov in objavljenih rezultatov statističnih raziskovanj; b) izpolnjevanje mednarodnih obveznosti državne statistike skladno z EU zakonodajo, implementirano v Letni program statističnih raziskovanj (LPSR); c) zagotavljanje strokovnega znanja zaposlenih z udeležbo na mednarodnih sestankih, konferencah, seminarjih.

Izhodišča in kazalci na katerih temeljijo izračuni in ocene pravic porabe

Izračuni in ocene pravice porabe temeljijo na kadrovskem načrtu glede števila zaposlenih in predvidenih upokojitev, napredovanj idr., ocen pričakovanih izdatkov za plače in druge stroške dela, plani in izračuni ocene porabe za izvedbo rednih in razvojnih statističnih raziskovanj, v skladu s sprejetim Srednjeročnim programom statističnih raziskovanj 2018-2022 in posameznimi Letnimi programom statističnih raziskovanj ter mednarodnimi obveznostmi državne statistike, glede na EU zakonodajo, na podlagi vsebinskih in finančnih projekcij stroškov telefonskega, terenskega in spletnega anketiranja, primerljivo doseganje realizacije ter z izvedbo raziskovanj povezanimi investicijskimi in materialnimi stroški za nemoteno delovanje urada in izvajanje obveznosti, planiranimi stroški službenih poti za udeležbo na rednih delovnih mednarodnih sestankih in izobraževanjih ter drugih obveznostih.

Neposredni učinki

C4025 - Izvajanje rednih statističnih raziskovanj

Prispeva k rezultatu: C2188 - 100% izvedba rednih statističnih raziskovanj

Cilji državne statistike: razvoj, priprava in izkazovanje statističnih izdelkov in storitev. Pri določanju temeljnih ciljev in aktivnosti za njihovo doseganje se upoštevajo nacionalne in evropske pravne osnove, potrebe in zahteve domačih, evropskih in drugih mednarodnih uporabnikov, upoštevajo razpoložljive vire – finančne in kadrovske – in ob prepoznavanju sprememb in premikov v družbi. Navedeno posledično zahteva opredelitev prednostnih področij izvajanja, še večjo prilagodljivost statističnega sistema pri pripravi podatkov, še učinkovitejše komuniciranje z uporabniki, da bodo statistični izdelki in storitve za uporabnike ustrezni in uporabni, ter dosledno upoštevanje bremen poročevalskih enot na eni in stroškov državne statistike na drugi strani. SURS in pooblaščen izvajalci bodo za doseganje zastavljenih ciljev aktivno sodelovali s partnerji v slovenskem prostoru, v Evropskem statističnem sistemu in v Evropskem sistemu centralnih bank ter z različnimi mednarodnimi ustanovami. Kljub vse širši uporabi administrativnih zbirk podatkov bo za izvajanje statistične dejavnosti še vedno treba pridobiti podatke tudi neposredno od dajalcev podatkov (tj. od podjetij in drugih ustanov ali oseb in gospodinjstev). Pri zbiranju teh podatkov se vedno upošteva načelo razumne obremenitve dajalcev podatkov. V tem srednjeročnem obdobju bo delovanje ciljno usmerjeno v sodelovanje z večjimi podjetji za njihovo razbremenjevanje. Upravljalci (skrbniki) administrativnih podatkov sicer zbirajo in vodijo podatke za nestatistični namen, državni statistiki pa jih posredujejo skladno z ZDŠta za statistični namen. SURS je z upravljalci sklenil dogovore o posredovanju podatkov; to mu daje možnost, da lahko vpliva na morebitne spremembe v viru podatkov oz. na stabilnost administrativnih zbirk podatkov. Uporaba administrativnih zbirk podatkov se bo povečevala v največjem možnem obsegu. SURS in pooblaščen izvajalci bodo z upravljalci podatkovnih virov intenzivno sodelovali in si prizadevali za ohranitev potrebnega obsega in kakovosti administrativnih virov podatkov. Dajalci podatkov so hkrati tudi uporabniki statističnih podatkov, zato bodo vse udeležene institucije iskale sinergije med obema vlogama za izboljšanje kakovosti statističnih rezultatov in zmanjševanje administrativnih ovir in bremen. Okrepljeno in ciljno usmerjeno bo sodelovanje z uporabniki statističnih izdelkov in storitev. To so organi upravljanja (pripravljalci politik), gospodarstvo, izobraževalne ustanove, znanstvenoraziskovalno okolje, civilna družba in splošna javnost. Zadnjima statistične rezultate največkrat posredujejo različni mediji. Sodelovanje z znanstvenoraziskovalnim okoljem je pomembno tudi za razvoj statistične metodologije in postopkov in je dvosmerno. Pomembno vlogo za doseganje opredeljenih ciljev imajo tudi zaposleni v državni statistiki, njihova profesionalnost in strokovnost bosta bistveno prispevali k visokokakovostnim statističnim izdelkom in storitvam.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Dos. VREDNOST	Cil. VREDNOST
104409	Število izvedenih rednih statističnih raziskovanj	število		2009	294,00	2011	294,00	
						2012	285,00	294,00
						2013	261,00	275,00
						2014	268,00	265,00
						2015	260,00	259,00
						2016	224,00	240,00
						2017	212,00	230,00
						2018	219,00	230,00
						2019	194,00	194,00
						2020	195,00	195,00
						2021	0,00	201,00
						2022	0,00	200,00
						2023	0,00	202,00

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku 104409 - Število izvedenih rednih statističnih raziskovanj

Ni bistvenih sprememb ciljnih vrednosti.

Opis kazalnikov

ID	NAZIV	OPIS
104409	Število izvedenih rednih statističnih raziskovanj	Gospodarno in učinkovito delovanje SURS-a se kaže v objavi podatkov, ki so bili predvideni z letnim programom in internimi delovnimi načrti. Kazalnik določa z letnim programom predvideno število rednih statističnih raziskovanj, doseganje njegovega cilja, pa omogoča primerjavo doseženih rezultatov.

C7540 - Izvajanje razvojnih statističnih raziskovanj

Prispeva k rezultatu: C2187 - 100 % izvedba razvojnih statističnih raziskovanj

Poleg priprave in izkazovanja statističnih izdelkov in storitev je cilj državne statistike tudi njen razvoj. Slovenska družba se stalno spreminja in skladno s tem se prilagajajo tudi storitve državne statistike, saj želi pri zagotavljanju kakovostnih podatkov in storitev odgovarjati na potrebe družbe. V okviru dejavnosti državne statistike izvajajo statistična raziskovanja Statistični urad Republike Slovenije in pooblaščen izvajalci. V vsakoletnem Letnem programu statističnih raziskovanj je natančen pregled v posameznem letu načrtovanih statističnih raziskovanj, ki se izvajajo v

skladu z Zakonom o državni statistiki. Program se deli na redni in razvojni del. Statistična raziskovanja, ki zaradi svoje večletne periodike izvajanja niso na vrsti v posameznem letu, so običajno v letu ali dveh pred letom rednega izvajanja uvrščena v razvojni del (metodološke in tehnološke priprave in razvoj), v letu izvajanja pa v redni del programa. V razvojni del programa so raziskovanja uvrščena, ker se izvajajo kot študije izvedljivosti (lahko na ravni države ali Unije), ker se za redno izvajanje vzpostavljajo metodološki in tehnični pogoji, ker se izvajajo vsebinske ali tehnične revizije obstoječih rednih raziskovanj ipd. Statistična raziskovanja v razvojnem delu programa so tako razvrščena na enak način kot raziskovanja v rednem delu, le da je pri teh naveden tudi podatek o institucijah, sodelujočih pri njihovi uresničitvi. Skozi cilj izvajanja razvojnih statističnih raziskovanj, spremljamo izvedbo razvojnih nalog določenih v Letnem programu statističnih raziskovanj.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Cil. VREDNOST	Dos. VREDNOST
I10148	Število izvedenih razvojnih statističnih raziskovanj	število	2008	30,00	2017	30,00	0,00	
					2018	30,00	28,00	
					2019	16,00	16,00	
					2020	12,00	13,00	
					2021	14,00	0,00	
					2022	31,00	0,00	
					2023	30,00	0,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I10148 - Število izvedenih razvojnih statističnih raziskovanj

V letu 2021 smo še bolj okrepili razvojno delo, saj smo zaradi izrednih razmer, ki so vplivale na zbiranje podatkov spričo covid-19, preučevali tudi nove vire podatkov ter zbirali tudi podatke, ki so odražali vpliv covid-19 na razmere v družbi in življenjske pogoje. Nova raziskovanja smo uvedli tudi s spremembo LPSR 2021 tekom leta. Število razvojnih raziskovanj v letu 2021 je tako večje, prav tako planirane vrednosti za leto 2022 in 2023.

Opis kazalnikov

ID	NAZIV	OPIS
I10148	Število izvedenih razvojnih statističnih raziskovanj	Kazalnik določa z Letnim programom predvideno število razvojnih statističnih raziskovanj, dosežena vrednost kazalnika pa omogoča primerjavo doseženih rezultatov in izvedbo zastavljenega cilja ter neposrednega učinka.

Vhodni kazalniki

ID	VHODNI KAZALNIK	ME	LETO	VREDNOST
IK400000	Število zaposlenih pri neposrednem PU	Število	2023	299,00

Pravne podlage

ID	NAZIV
ZDSta	Zakon o državni statistiki (ZDSta)

1522-11-S001 - Mednarodni projekti (namenska sredstva EU).

Opis skupine projektov

Prilagajanje mednarodni statistiki.

Neposredni učinki

C0106 - Mednarodno sodelovanje na posameznih področjih statističnih raziskovanj

Prispeva k rezultatu: C4164 - Izvedba mednarodnih projektov

Izvedba mednarodnih projektov: številne mednarodne pogodbe za različna področja statistike, ki jih financira EU. Mednarodno sodelovanje je z vidika mednarodne usklajenosti in primerljivosti statističnih raziskovanj in podatkov ter razvojne usmerjenosti zelo pomembno, zato se SURS trudi, da bi sodeloval pri čim večjem številu mednarodnih projektov. SURS sproti spremlja aktualne razpise in se prijavlja na mednarodne projekte z različnih statističnih področij, s tem pa poleg zagotavljanja mednarodne primerljivosti, uporabnosti in kakovosti državne statistike, prispeva tudi k pridobivanju evropskih sredstev, saj mednarodne pogodbe omogočajo celotno ali delno financiranje novih projektov. S sodelovanjem pri nekaterih več-institucionalnih mednarodnih projektih pa SURS skupaj z drugimi evropskimi statističnimi uradi prispeva tudi k razvoju novih metodologij za učinkovitejšo izvajanje statističnih raziskovanj.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR	ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Dos. VREDNOST	Cil. VREDNOST
I000111	Število podpisanih pogodb	število	2009	14,00	2011	10,00		
					2012	17,00	15,00	
					2013	13,00	15,00	
					2014	14,00	15,00	
					2015	20,00	15,00	
					2016	17,00	15,00	

2017	20,00	17,00
2018	18,00	17,00
2019	15,00	17,00
2020	13,00	18,00
2021	0,00	15,00
2022	0,00	15,00
2023	0,00	15,00

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I000111 - Število podpisanih pogodb

Ciljne vrednosti ostajajo približno enake, med leti pa varirajo tudi glede na število akcij znotraj posamezne pogodbe, kar je odvisno od vrste razpisov za mednarodne projekte.

Opis kazalnikov

ID	NAZIV	OPIS
I000111	Število podpisanih pogodb	SURS aktivno spremlja razpise in se prijavlja na številne mednarodne projekte za različna področja statistike, ki jih sofinancira EU. Z vidika mednarodne usklajenosti in primerljivosti statističnih raziskovanj in podatkov ter razvojne usmerjenosti, je mednarodno sodelovanje zelo pomembno, pomeni pa tudi pridobivanje evropskih sredstev.

1522-11-S003 - Infrastruktura SURS

Opis skupine projektov

Infrastruktura SURS - zagotavljanje delovanja informacijskega sistema.

Neposredni učinki

C0108 - Vzdrževanje osnovnih sredstev in informacijsko-tehnološke podpore za statistične procese

Prispeva k rezultatu: C2188 - 100% izvedba rednih statističnih raziskovanj

Cilj je zagotavljanje infrastrukture in tehnologije ter informacijskih rešitev in storitev za izvajanje poslovnega statističnega procesa. SURS bo s ciljem tekočega zagotavljanja visoke razpoložljivosti in hitre odzivnosti potrebne informacijske infrastrukture ter tehnologije v podporo učinkoviti informatizaciji in kakovostnemu izvajanju celotnega statističnega procesa sledil naslednjim projektnim ciljem: - učinkovitemu razvoju in uvajanju mednarodno primerljivih, modularnih in procesno orientiranih informacijskih rešitev; - zagotavljanju optimalne informacijske infrastrukture ter tehnologije v skladu s potrebami in tehnološkimi trendi po principu koristi/stroški; - pospešenemu uvajanju elektronskega poročanja, vključno s ponudbo spletnega poročanja (CAWI); - standardizaciji procesov, postopkov in vhodnih baz podatkov; - razvoju podatkovnih skladišč; - uporabi odprtokodnih orodij in rešitev; - podpori novim diseminacijskim kanalom komuniciranja z uporabniki. Pri tem bo stalno zagotavljal kompetenten in profesionalen razvoj in podporo pri delovanju informacijskih rešitev skozi njihov celoten življenjski cikel s ciljem maksimalnega zadovoljstva notranjih in zunanjih uporabnikov celotnega informacijskega sistema in storitev SURS.

Kazalniki

ID	KAZALNIK	VIR ME	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	LETO	Dos. VREDNOST	Cil. VREDNOST
I06099	Zanesljivost delovanja informacijskega sistema v okviru poslovnega časa	%	2009	99,23	2011	99,00	
					2012	99,19	99,04
					2013	99,28	99,20
					2014	99,32	99,30
					2015	99,32	99,35
					2016	99,36	99,36
					2017	99,40	99,40
					2018	99,45	99,45
					2019	99,99	99,45
					2020	99,64	99,45
					2021	0,00	99,45
					2022	0,00	99,45
					2023	0,00	99,45

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I06099 - Zanesljivost delovanja informacijskega sistema v okviru poslovnega časa

Ciljne vrednosti ostajajo enake, saj so skozi leta izkazale kot najbolj objektivne in dosegljive.

Opis kazalnikov

ID	NAZIV	OPIS
	Zanesljivost delovanja	Z rednim vzdrževanjem in po potrebi zamenjavo stare in neuporabne strojne in programske IT opreme je zagotovljeno nemoteno

106099	informacijskega sistema v okviru poslovnega časa	delovanje SURS-a. Le z delujočo strojno in programsko opremo je možno, da informacijski sistem na SURS-u deluje, kar pa je tudi predpogoj za doseganje cilja pravočasnega in kakovostnega izpolnjevanja vseh nalog SURS-a, ki so predvidene v Letnem programu statističnih raziskovanj.
--------	--	---